

ŠTATÚT

Ceny Slovenskej komory architektov

zo 7. februára 2002

v znení zmien z 5. novembra 2002, z 3. februára 2005, zo 16. marca 2006, zo 16. decembra 2010, zo 16. apríla 2014, z 9. marca 2016, z 13. septembra 2016, z 15. marca 2017, 14. marca 2019, 12. februára 2020 a zo 14. apríla 2021.

Predstavenstvo Slovenskej komory architektov (ďalej len „Predstavenstvo“) sa podľa čl. 26 ods.1, písm. s) Štatútu Slovenskej komory architektov uznieslo na tomto štatúte:

Článok 1

(1) Zriaďuje sa Cena Slovenskej komory architektov za architektúru (ďalej len „Cena“) v skratke CE ZA AR. Cena má formu sochárskeho diela; opis je uvedený v prílohe.

(2) Cena sa udeľuje za významný profesionálny výkon – zrealizované architektonické dielo vysokej kvality, ktoré prispieva k rozvoju architektúry na Slovensku.

(3) Laureátom Ceny sú všetky osoby určené/uvadené ako Architekt a Krajinný architekt v podanom návrhu architektonického diela (ďalej len „Dielo“), ktorému bola udelená Cena. Súčasťou Ceny je diplom s uvedením podstatných údajov o Diele a laureátovi. Ak má Cena viacero laureátov, diplom dostane každý laureát.

(4) S Cenou je spojené právo laureáta Ceny uvádzať si jej udelenie v spojitosti so svojim menom, ateliérom uvedeným v návrhu alebo v súvislosti s odmeneným Dielom a právo na bezplatnú propagáciu odmeneného Diela v komorovej tlači a na verejných výstavách.

(5) Zriaďuje sa ocenenie Slovenskej komory architektov za osobitný prínos pre rozvoj architektúry, ktorý nie je vyjadrený architektonickým dielom, s názvom „Patrón architektúry“(ďalej len „Ocenenie“).

Článok 2

(1) Cena sa udeľuje každoročne v októbri pri príležitosti výročia ustanovujúceho valného zhromaždenia Slovenskej komory architektov (ďalej len „Komora“). Cenu vyhlasuje Predstavenstvo; vyhlásenie Ceny sa zverejní obvyklým spôsobom najmä na webovom sídle Komory a Ceny.

(2) Uskutočnenie Ceny v jednotlivých ročníkoch zabezpečuje úrad Komory (ďalej len „Organizátor“).

(3) Cena sa udeľuje v týchto kategóriách:

- a) v kategórii Rodinné domy,
- b) v kategórii Bytové domy,
- c) v kategórii Občianske a priemyselné budovy,
- d) v kategórii Interiér,
- e) v kategórii Exteriér,
- f) v kategórii Fenomény architektúry:
 - v oblasti práce s kontextom miesta a programu,
 - v oblasti prínosu v interpretácii novej ideovej koncepcie,
 - v oblasti príkladnej rekonštrukcie historickej substancie,
 - v oblasti vysokého nároku na aspekty udržateľnosti,
 - v oblasti hodnoty vytvorenej v podmienkach obmedzeného rozpočtu,
 - v oblasti iných kritérií, na základe rozhodnutia poroty.

(4) Všetky kategórie zahŕňajú novostavby, prestavby, dostavby a revitalizácie. Predbežné zaradenie do kategórií podľa prevažujúcej funkcie, alebo osobitosti Diela vykoná pred zasadnutím poroty tajomník poroty vymenovaný Predstavenstvom.

(5) V každej kategórii podľa odseku 2 možno udeliť iba jednu Cenu.

Článok 3

(1) Uchádzať sa o Cenu môže podaním návrhu každý, kto je v čase podávania návrhu členom Komory v zmysle štatútu Slovenskej komory architektov a je oprávnený na zverejnenie Diela (ďalej len „Navrhovateľ“). Ak ide o podanie návrhu v mene kolektívu architektov a krajinných architektov alebo ateliéru, musí byť členom Komory aspoň jeden z kolektívu.

(2) Navrhnuť na ocenenie možno Dielo, ktoré nebolo uskutočnené skôr ako dva kalendárne roky pred rokom, v ktorom sa má Cena udeliť.

(3) Uskutočnením Diela podľa odseku 2 sa rozumie jeho zhmotnenie do konečnej podoby a spôsobilosť na užívanie podľa návrhu a projektovej dokumentácie. Právoplatnosť rozhodnutia o kolaudácii, zápis do katastra nehnuteľností, ani faktické začatie užívania nie sú podmienkou.

(4) Podmienkou podania návrhu je vyplnenie:

- a) elektronickej prihlášky a uhradenie režijného poplatku vo výške 70 € v termíne stanovenom Predstavenstvom,
- b) elektronickej prihlášky na návrh na zápis Diela do Registra architektonických diel (ďalej len „Register“) pričom úhrada za zápis diela do registra je zahrnutá v poplatku za podanie prihlášky podľa písmena tohto bodu.

(5) Podmienka podľa bodu 4 písm. b) tohto článku neplatí pre dobrovoľných členov Komory podľa článku 7 Štatútu Komory v spojení s článkom 1 ods. 3 Štatútu registra architektonických diel Komory.

(6) Podrobnosti upravuje elektronickej prihlášky na webovom sídle Komory a Ceny a štatút Registra architektonických diel.

Článok 4

(1) O udelení Ceny vo všetkých kategóriách rozhoduje sedemčlenná porota zložená z domácich a zahraničných architektov a iných umelcov. Zloženie poroty zostavuje každoročne Predstavenstvo; zverejní sa na webovom sídle Ceny.

(2) Za člena poroty nemožno vymenovať:

- a) architekta, krajinného architekta alebo inú osobu, spolupracujúcu na Diele, ktoré sa uchádza o Cenu, ani jemu blízku osobu,
- b) viac ako štyroch členov predchádzajúcej poroty,
- c) toho, kto s členstvom v porote nesúhlasí,
- d) člena Komory, ktorý:
 1. bol disciplinárne potrestaný a jeho potrestanie nebolo zahladené,
 2. je účastníkom disciplinárneho konania, alebo
 3. bol potrestaný zákazom činnosti,
- e) organizátora
- f) tajomníka poroty.

(3) Členstvo v porote zaniká

- a) zistením prekážky členstva podľa odseku 2,
- b) vzdaním sa,
- c) odmietnutím uzavretia zmluvy s Komorou o vzájomných právach a povinnostiach,
- d) smrťou.

(4) Členovi poroty a tajomníkovi poroty patrí jednorazová odmena. Jej výšku každoročne určí Predstavenstvo.

(5) Cestovné náhrady členov poroty a tajomníka poroty súvisiace s činnosťou poroty uhrádza Organizátor podľa predpisov o cestovných náhradách.

Článok 5

(1) Došlé návrhy predbežne posúdi tajomník poroty. Obsahom predbežného posúdenia je zistiť včasnosť a kompletnosť návrhu, overiť spôsobilosť Navrhovateľa a overiť uskutočnenie Diela.

(2) Tajomník poroty vyzve Navrhovateľa, aby v lehote 5 pracovných dní odstránil zistené odstrániteľné nedostatky návrhu. O výsledku predbežného posúdenia návrhov vyhotoví protokol s odporúčaniami pre porotu.

(3) Tajomník poroty pripraví v spolupráci s Organizátorom zasadnutie poroty a predloží naň všetky platné podané návrhy s protokolom.

Článok 6

(1) Tajomník poroty v spolupráci s Organizátorom zabezpečí zverejnenie prihlásených diel na webovom sídle Komory.

(2) V lehote 30 pracovných dní od zverejnenia podľa odseku 1 tohto článku, je každý, kto tvrdí, že zverejním diela môžu byť porušené jeho práva alebo právom chránené záujmy, oprávnený podať proti zverejneniu diela námietky.

(3) Námietky je možné podať prostredníctvom adresy elektronickej pošty komarch@komarch.sk.

(4) Námietky musia obsahovať najmä:

- a) označenie osoby, ktorá námietky podáva,
- b) označenie diela voči ktorému námietky smerujú,
- c) odôvodnenie námietok,
- d) predmet na preukázanie tvrdených skutočností.

(5) Odôvodnenie námietok má obsahovať rozhodné skutočnosti odôvodňujúce zásah do práv a oprávnených záujmov sťažovateľa.

(6) Na neodôvodnené námietky sa neprihliada.

(7) O námietkach, ktoré boli podané dôvodne, rozhodne Predstavenstvom nominovaná komisia v lehote 14 dní. Lehota začína plynúť nasledujúci deň po uplynutí lehoty podľa odseku 2 tohto článku.

(8) V prípade, pokiaľ sa preukáže porušenie práva sťažovateľa, tajomník poroty v spolupráci s Organizátorom zabezpečí vyradenie predmetného diela z prebiehajúceho ročníka Ceny.

(9) Vyradením diela podľa odseku 8 tohto článku, nie sú dotknuté práva sťažovateľa domáhať sa ochrany svojich práv pred príslušným súdom SR.

(10) Vo veci námietky sťažovateľa týkajúcej sa výlučne návrhu na zápis Diela do Registra sa postupuje podľa Štatútu registra architektonických diel.

(11) Konanie na zápis Diela do Registra pre prihlásené Dielo sa nezačne pre Navrhovateľa, ktorý nespĺňa podmienky kladené na navrhovateľa podľa Štatútu registra architektonických diel.

Článok 7

(1) Porota najprv posúdi, či podané návrhy splnili vyhlásené podmienky. Návrhy, ktoré nesplnili vyhlásené podmienky, vyradí z ďalšieho posudzovania.

(2) Zostávajúce návrhy porota posudzuje v dvoch kolách.

(3) V prvom kole posudzovania návrhov porota posúdi došlé návrhy z hľadiska splnenia požiadaviek na kvalitu Diela, rozhodne o výslednom zaradení Diela do kategórií a v každej kategórii vyberie najmenej tri a najviac šesť návrhov, ktoré najviac zodpovedajú požiadavkám na kvalitu Diela a ktoré pôjde osobne prezrieť. Na posudzovanie návrhov v prvom kole môže porota podľa potreby prizvať odborníka z príslušnej oblasti. Posudzovania v prvom kole sa môže zúčastniť aj predseda Komory, alebo poverený podpredseda Komory. Predseda Komory, poverený podpredseda Komory a prizvané osoby, ktoré nie sú členom poroty, môžu predniesť svoj názor; nemôžu hlasovať, ani sa zúčastniť na rozhodovaní poroty.

(4) V druhom kole porota na základe osobného prezretia vybraných návrhov určí v každej kategórii spravidla tri návrhy ako nominácie na udelenie Ceny. O každom nominovanom návrhu vyhotoví posudok, v ktorom uvedie svoj názor, najmä prednosti vybraného návrhu a mieru, akou považuje návrh za súladný s kritériami podľa článku 1 ods. 2.

(5) Vybraté návrhy možno zverejniť a vystaviť ako Diela nominované na Cenu ešte pred slávnostným odovzďávaním Ceny, prípadne aj s ostatnými návrhmi.

(6) V druhom kole porota z postúpených návrhov určí hlasovaním v každej kategórii jedno Dielo, ktorému sa udelí Cena.

(7) Porota rozhoduje o vybranom diele konsenzom. V prípade, ak o to požiada aspoň jeden člen poroty, hlasuje sa tajným hlasovaním všetkých členov poroty.

(8) V druhom kole posudzovania môžu byť prítomní len členovia poroty a tajomník poroty. Tajomník poroty nehlasuje, ani nesmie vyjadrovať svoj názor na kvalitu Diela.

(9) Porota môže za laureáta určiť aj ďalšie osoby uvedené v podanom návrhu, ktoré mali podstatný podiel na výslednej kvalite Diela, spravidla vo forme výtvarnej spolupráce.

(10) Výsledok rozhodnutia poroty v druhom kole posudzovania návrhov v každej kategórii sa zalepí do obálky a zapečatí. Až do verejného vyhlásenia Ceny sú zapečatené obálky v úschove predsedu poroty alebo tajomníka poroty. Rozpečať a otvoriť obálku možno až pri vyhlasovaní Ceny v jednotlivých kategóriách.

(11) Členovia poroty a tajomník poroty sú povinní zachovávať mlčanlivosť o priebehu posudzovania návrhov a ich výsledku až do udelenia Ceny.

Článok 8

(1) Cena vo všetkých kategóriách sa odovzdáva na slávnostnom zhromaždení.

(2) Cenu v jednotlivých kategóriách odovzdávajú čestní hostia slávnostného zhromaždenia, partneri a predseda Komory alebo poverený podpredseda Komory.

Článok 9

- (1) Dohľad nad priebehom posudzovania návrhov má Predstavenstvo. Predstavenstvo najmä
- vymenúva a odvoláva členov poroty a tajomníka poroty,
 - doplňa porotu, ak niektorý člen poroty prestal byť jej členom,
 - vyhlasuje jednotlivé ročníky udeľovania Ceny a podrobnosti účasti v nich,

- d) menuje komisiu, ktorá rozhoduje o námietkach,
- e) určuje konanie slávnostného zhromaždenia na odovzdávanie Ceny,
- f) určuje zverejnenie, vystavenie a vydanie nominovaných Diel.

(2) Organizáciu a administratívu spojenú s udeľovaním Ceny zabezpečuje tajomník poroty v spolupráci s Organizátorom.

(3) Dokumentácia týkajúca sa návrhov, ktoré postúpili do druhého kola, zostáva spolu s písomnosťami z posudzovania návrhov súčasťou registratúry Komory.

Článok 9a

(1) Predstavenstvo môže každoročne pri príležitosti výročia ustanovujúceho valného zhromaždenia Komory udeliť Ocenenie. Ocenenie možno udeliť fyzickej osobe alebo právnickej osobe. Ocenenie možno udeliť aj viacerým osobám. Ocenenie má formu diplomu a laureátovi sa odovzdáva za podmienok uvedených v článku 8.

(2) Návrh na udelenie Ocenenia môže podať ktokoľvek. Súčasťou návrhu na udelenie Ocenenia musí byť podrobné a jasné zdôvodnenie nominácie, z ktorého vyplýva osobitný prínos pre rozvoj architektúry. Návrh na udelenie Ocenenia sa podáva Komore s označením „Návrh na udelenie ocenenia Patrón architektúry“.

(3) Na rokovanie a rozhodovanie Predstavenstva o udelení Ocenenia sa vzťahujú ustanovenia Rokovacieho poriadku Komory.

(4) V prípade, pokiaľ sa na základe právoplatného rozhodnutia príslušného súdu SR po nadobudnutí Ceny preukáže porušenie práv alebo právom chránených záujmov poškodeného vo vzťahu k Dielu, Komora si vyhradzuje právo odňať cenu udelenú tomuto Dielu. Odňatím ceny zanikajú práva nadobudnuté podľa článku 1 ods. 3 a 4. Rozhodnutie o odňatí Ceny bude zverejnená obvyklým spôsobom najmä na webovom sídle Komory.

Článok 10

Tento štatút nadobúda účinnosť 1. marcom 2002¹⁾.

Predseda:
Ing. arch. Imrich Pleidel, v.r.

Riaditeľ úradu:
JUDr. Viera Hanuláková, v.r.

¹⁾ Zmena štatútu z 5. novembra 2002 nadobudla účinnosť 1. decembrom 2002.
Zmena štatútu z 3. februára 2005 nadobudla účinnosť 15. februára 2005.
Zmena štatútu zo 16. marca 2006 nadobudla účinnosť 1. apríla 2006.
Zmena štatútu zo 16. decembra 2010 nadobudla účinnosť 1. januára 2011.
Zmena štatútu zo 16. apríla 2014 nadobudla účinnosť 17. apríla 2014.
Zmena štatútu z 9. marca 2016 nadobudla účinnosť 10. marca 2016.
Zmena štatútu z 13. septembra 2016 nadobudla účinnosť 14. septembra 2016.
Zmena štatútu z 15. marca 2017 nadobudla účinnosť 16. marca 2017.
Zmena štatútu z 13. marca 2019 nadobudla účinnosť 16. marca 2019.
Zmena štatútu z 12. februára 2020 nadobudla účinnosť 13. februára 2020.
Zmena štatútu zo 14. apríla 2021 nadobudla účinnosť 15. apríla 2021.

Opis Ceny

Zhmotnená podoba Ceny je sochárske dielo koncipované ako priestorová geometrická kompozícia z rôzne opracovaných bronzových tyčových prvkov obdĺžnikovitého prierezu znázorňujúca symbol domu. Na sochárskom diele je nápis „Slovenská komora architektov“. Rozmer sochárskeho diela je 16 x 32 x 8 cm. Autorom sochárskeho diela je doc. akad. sochár Ján Hoffstädter.